
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פסיכולוגיה התפתחותית - 34507

תאריך עדכון אחרון 06-03-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): חגית סבטו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sabato.hagit@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ב בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בתהליכים הרגשיים, החברתיים והקוגניטיביים המתרחשים מרגע הלידה ובמהלך הילדות המוקדמת וגיל ההתבגרות, תוך התייחסות להתפתחות תקינה ופתולוגית. בהבנת התהליכים ההתפתחותיים יושם דגש על ההקשר החינוכי ועל האינטראקציה שבין הילד לסביבתו הביתית, החינוכית והתרבותית. נסקור תאוריות וגישות מרכזיות בתחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית וכן מתודות וממצאי המחקר הרלוונטיים בהבנת תהליכים התפתחותיים אלו.

מטרות הקורס:

הכרות וידע לגבי תהליכים התפתחותיים מרכזיים, תוך הסתכלות ביקורתית והשוואה בין גישות תיאורטיות מרכזיות, על בסיס מחקר אמפירי בתחום. כמו"כ ינתן דגש על ניתוח והבנה של התאוריות והשלכותיהן לשדה החינוכי בו גדל הילד.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הכרות ורכישת ידע של תאוריות וסוגיות מרכזיות בהתפתחות הילד ושיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית. פיתוח כלים לניתוח ביקורתי של התאוריות שילמדו, פיתוח מבט השוואתי בין גישות שונות, יישום הידע והדגמת השלכותיו בשדה החינוכי.

דרישות נוכחות (%):

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון, למידה בקבוצות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

פסיכולוגיה התפתחותית- סוגיות ומושגים מרכזיים במחקר ובתאוריה
יחסי תורשה וסביבה במהלך ההתפתחות
התקשרות וטמפרמנט
התפתחות קוגניטיבית ורכישת שפה
התפתחות חברתית
התפתחות מוסרית ופרו-חברתית
התפתחות self
משחק ויצירתיות במהלך ההתפתחות
מוכנות למעבר לכיתה א' ולסביבת בית הספר
גיל ההתבגרות ומאפייניו כשלב התפתחותי

חומר חובה לקריאה:

Siegler, R., DeLoache, J., Eisenberg, N., & Saffran, J. (2104). *How Children Develop*. Chapters 1,4,5,14,15.

Cole, M., Cole, S. R., & Lightfoot, C. (2005). *Language acquisition*. In M. Cole, S. R. Cole, & C. Lightfoot, *The Development of Children*, Ch. 8, pp. 279-317.

Albert, D., Chein, J., & Steinberg, L. (2013). *The teenage brain peer influences on adolescent decision making*. *Current directions in psychological science*, 22(2), 114-120.

Cole, M., Cole, S. R., & Lightfoot, C. (2005). *The Development of Children Chapter 13, Schooling and Development in Middle Childhood*, pp.504 -551

Harrist, A. W., & Bradley, K. D. (2003). "You can't say you can't play": intervening in the process of social exclusion in the kindergarten classroom. *Early Childhood Research Quarterly*, 18(2), 185-205.

Kogut, T. (2012). *Knowing what I should, doing what I want: From selfishness to inequity aversion in young children's sharing behavior*. *Journal of Economic Psychology*, 33(1), 226-236.

Kroger, J. (2006). *Identity development: Adolescence through adulthood*. Sage publications. pp 206-226.

Martin, A., & Olson, K. R. (2015). *Beyond Good and Evil What Motivations Underlie Children's Prosocial Behavior?*. *Perspectives on Psychological Science*, 10(2), 159-175

ויניקוט, ד.ו. מדוע ילדים משחקים. בתוך הילד, משפחתו וסביבתו. ספריית פועלים, תל אביב, 1994. עמ' 115-118

מוס, ר.א. (1988). תיאוריות על גיל ההתבגרות, פרק 4: תיאורית הזהות של אריקסון סולברג, ש' (2007). פסיכולוגיה של הילד והמתבגר (פרק 6, עמ' 134-171). ירושלים: הוצאת מאגנס.

סרוף, א., קופר, ר. ודהארט, ג. ההתפתחות החברתית והרגשית של התינוק. בתוך: התפתחות הילד טבעה ומהלכה, תל אביב: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. פרק 6. עמ' 245-290

חומר לקריאה נוספת:

בקר, ע. (2009). עם מי שיחקת בגן היום? - עולמם החברתי של ילדים בגיל הרך. מכון מופ"ת. ויניקוט, ד' (1997) משחק ומציאות. תל אביב: עם עובד 1997, הדפסה חמישית סליגמן, מ. (2000). ילדות אופטימית: תוכנית פסיכולוגית לבניית החוסן הנפשי של ילדים. תל-אביב: עם עובד.

פלום, ח (1995). מתבגרים בישראל: הבטים אישיים, משפחתיים וחברתיים. אבן יהודה: רכס. עמ' 123-145

פריברג, ס. (1964). השנים המופלאות. תל-אביב: ספריית הפועלים.

Fraiberg, S., Adelson, E., & Shapiro, V. (1975). Ghosts in the nursery: A psychoanalytic approach to the problem of impaired infant-mother relationships. *Journal of the American Academy of Child Psychiatry*, 14, 387-421.

Legerstee, M. (2013). The developing social brain. In M. Legerstee (Ed.), *The infant mind: Origins of the social brain* (Ch. 10). New York: Guilford Press.

Riley, D., San Juan, R.R., Klinkner, J., & Ramminoger, A. (2008). Social and emotional development. *Connecting Science and Practice in Early Childhood settings*. Redleaf Press.

Reyna, V. F., & Farley, F. (2006). Risk and rationality in adolescent decision making implications for theory, practice, and public policy. *Psychological science in the public interest*, 7(1), 1-44.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 40 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

לקראת תחילת הקורס יפורסם באתר הקורס הסילבוס ובו רשימת הקריאה המחייבת על פי מתכונת השיעורים. יתכנו שינויים קלים.